

ژینگه‌ی قوتابخانه‌ی قوتابی له‌رووی کۆمه‌لایه‌تی ده‌رونییه‌وه

ئهم نامیلکمه‌یه تاییه‌ته به ئیوه‌ی دایکان و باوکان

نهم نامیلکمه‌یه زانیاری ده‌دات ده‌رباره‌ی نه‌و رینمایانه‌ی که تاییه‌تن به ژینگه‌ی قوتابخانه و لایه‌نی کۆمه‌لایه‌تی و ده‌روونی قوتابی. نیمه یارمه‌تیت پینشکەش ده‌که‌ین سه‌بارت به‌وه‌ی که به چ شیوه‌یه‌ک ده‌توانیت په‌یوه‌ندی به قوتابخانه‌وه بکه‌یت، و له کاتی سکا‌اکردن دا چون ده‌توانیت سکا‌اکه‌ت بگه‌یه‌نیت.

"سه‌رجه‌م قوتابیانی قوناعی بنه‌ره‌تی و ناماده‌یی مافی نه‌وه‌یان هه‌یه که ژینگه‌یه‌کی باشیان بو فه‌راهه‌م بکریت له‌رووی کۆمه‌لایه‌تی و ده‌رونییه‌وه به‌جۆریک که لایه‌نی ته‌ندروستی، ناسوده‌گی و فیرکردنیان به‌ره‌و پیش به‌ریت."

نهمه به‌پیی په‌ه‌گرافی 1-9a § له‌ یاسای فیرکردن

ژینگه‌یه‌کی کۆمه‌لایه‌تی ده‌رونی باش له‌ چوارچیه‌ی قوتابخانه‌دا

ژینگه‌ی کۆمه‌لایه‌تی ده‌رونی قوتابخانه باش له‌وه ده‌کات که چون کارمندان و قوتابیانی به‌رامبه‌ر به‌کتری هه‌لسوکوت بکه‌ن له‌ ناو قوتابخانه‌دا. لێره‌دا مه‌به‌ست له‌ ژینگه‌ی کۆمه‌لایه‌تی ده‌رونی بریتییه له‌ بارودۆخی نه‌و په‌یوه‌ندییه‌ی له‌ نیوان مرۆقه‌کاندا هه‌ن، ژینگه‌ی کۆمه‌لایه‌تی و هه‌روه‌ها هه‌ستی قوتابیانی و کارمندان له‌ لایه‌نانه‌وه چونه. هه‌روه‌ها ژینگه‌ی کۆمه‌لایه‌تی ده‌رونی باس له‌ هه‌ست و بۆچوونی قوتابیانی به‌رامبه‌ر بارودۆخی فیرکردنیان ده‌کات. سه‌رجه‌م قوتابیانی مافی ژینگه‌یه‌کی کۆمه‌لایه‌تی ده‌رونی باشیان هه‌یه. نهمه‌ش به‌و مانایه‌ی که‌وا ژینگه‌ی قوتابخانه لایه‌نی ته‌ندروستی، ناسوده‌گی و فیرکردنی قوتابییه‌کان به‌ره‌و پیش به‌بات. نهمه‌ نه‌وه ده‌گرته‌ خۆی که قوتابیانی نابیت رووبه‌رووی وشه‌ی ناشرین و شکاندن و هه‌لسوکوتیک بنه‌وه بۆ نمونه هه‌راسانکردن، توندوتیژی، راسیستی و دوورخستنه‌وه له‌ گرووب، یاخوود پیوتتی وشه‌ی ناشرین سه‌بارت به‌ رووکەشی ده‌موچاو و شیوه‌ی یان که‌مه‌ندامی جه‌سته‌یی.

نه‌وه هه‌ستی قوتابییه‌ که بریاری باشی و خراپی ژینگه‌ی کۆمه‌لایه‌تی ده‌رونی ده‌دات

هه‌ست و درکینکردنی قوتابییه‌که‌یه که بریار له‌ باشی یان خراپی ژینگه‌ی کۆمه‌لایه‌تی ده‌رونی ده‌دات. نه‌گه‌ر ژینگه‌ی کۆمه‌لایه‌تی ده‌رونی نه‌یتوانی باری ته‌ندروستی، ناسوده‌گی و فیرکردنی به‌ره‌و پیش به‌ریت، نه‌وا مانای وایه، که ژینگه‌ی کۆمه‌لایه‌تی ده‌رونی قوتابییه‌که‌ باش نییه. نابیت به‌رته‌به‌ر، مامۆستایان یان قوتابیانی تر هه‌ستی قوتابی به‌ که‌م باه‌خ و به‌رگرن. بۆ نمونه به‌رته‌به‌ر نابیت مه‌سه‌لی هه‌راسانکردنی قوتابی به‌ هه‌ند و به‌رته‌به‌ریت له‌ قوتابخانه‌دا. هه‌رچه‌نده‌ نه‌و هه‌راسانکردنه له‌ ناستیکی که‌میشدا بیت. هه‌ر کاتیک قوتابی هه‌ستینکی ناخۆشی هه‌بوو یان هه‌ستی به‌ شکاندن کرد، نه‌وا ده‌بیت قوتابخانه نهمه به‌هه‌ند و به‌رته‌به‌ریت.

نه‌رکی سه‌رشانی قوتابخانه‌یه له‌وه‌ی که قوتابییه‌کان ژینگه‌یه‌کی قوتابخانه‌ی باشیان هه‌بیت. نهمه چون؟

شاره‌وانییه‌کان که خاوه‌نی قوتابخانه بنه‌رتییه‌کانن، و شاره‌وانی پارێزگا که خاوه‌نی قوتابخانه ناماده‌یییه‌کانن، به‌رپرسیاریتی راسته‌وخۆیان ده‌که‌وتنه سه‌رشان له‌ به‌رامبه‌ر نه‌وه‌ی که یاسای خویندن به‌ بره‌گه‌کانیه‌وه جیه‌جی بکرین. قوتابخانه ده‌بیت چالاکانه، به‌ به‌ره‌وامی و به‌سه‌سته‌مانه له‌ کاردا بیت بۆ به‌ره‌و پیشبردنی باری ته‌ندروستی، ژینگه‌یی و دلنیاپی و ناسایشی قوتابییه‌کان. قوتابخانه ده‌بیت پلانی نووسراویان هه‌بیت بۆ ژینگه‌ی قوتابخانه. ده‌بیت له‌و پلانه‌دا نامازه به‌وه کرانیت که قوتابخانه‌که به‌ چ شیوه‌یه‌ک کارده‌کات بۆ رینگرتن، هه‌لم‌الین، قه‌ده‌ه‌کردن و مامه‌له‌کردن له‌گه‌ل ره‌وشتی ناشرین و شکاندنی به‌رامبه‌ر. بۆ نمونه تیروانینکی گشتی بۆ سه‌ر ژینگه‌ی کۆمه‌لایه‌تی ده‌رونی ده‌بیت هه‌لسه‌نگاندنیک بگرته‌ خۆی ده‌رباره‌ی نه‌وه‌ی که ئایا قوتابیانی رووبه‌رووی توندوتیژی، هه‌راسانکردن یاخوود ده‌کردن له‌ گرووب و کۆمه‌ل بوونه‌ته‌وه له‌ لایه‌ن قوتابیانی دیکه‌وه

دهبیت کارمندان بهریو بهری قوتابخانه ناگادار بکهنهوه

پاش نهوهی کارمندهکان لیکولینهوه میان له بابهتهکه کرد و بویان دهرکهوت کهوا هندیک شت له نارادایه که و پیویست دهکات قوتابخانه به دواچوون بکات، نهوا دهبیت بهزوترین کات بهریو بهری یان بهرپرسانی دیکه قوتابخانه ناگادار بکهنهوه. قوتابخانهش دهبیت ریتمایی دیاریکراوی همبیت سهبارمت بهوهی که دهبیت له چ کاتیکدا بهریو بهری ناگادار بکهنهوه و به چ شیومیهک دهبیت ناگادار کردنهوه که بکریت.

دهبیت بهریو بهری چی بکات؟

بهریو بهری بریار دمدات که قوتابخانه دهبیت چی بکات بۆ بهدواداچوونی بابهتهکه به شیومیهک که ژینگهه کومه لایمیتی دهر و نیی باری تمندروستی، ناسوودهگی و فیرکردنی قوتابییهکه بهرمو پیش بیات. بهریو بهری پیش نهوکی سه شانیتهی کهوا بهدواداچوون بکات بۆ سه جهم نهو بابهتانهی که لیبان ناگادار دهرکریتهوه. بهریو بهری دهبیت بایهخ به وتهی نهو کارمندان بهدات که ناگاداری دهکهنهوه، و ههروهها بهریو بهری نهوکی سه شانیتهی که له نزیکهوه لیکولینهوه له بابهتهکه بکات، نهوه نهگهر پنی وابوو که زهروه ههنگاویکی لهو جوره بنریت. له پاشاندا بهریو بهری قوتابخانه بهرپرسانی له دانانی پلانی کارکردنی پیویستی و ایه پنیان و ایه بارودوخهکه باشتر دهکات. ههروهها دهبیت بهریو بهری زانیاری به توی دایک و باوکی قوتابییهکه بهدات سهبارمت بهوهی که چی کراوه.

نهگهر دایک و باوک داوای پلانی کارکردن بکهنهوه دهبیت بهریو بهری بریار دهر بکات

ههروهها بهریو بهری نهوکی سه شانیتهی که داواکارییهکانی توی دایک و باوک و قوتابیان به ههند وهر بگریت و به پیی یاسا و ریساکان داوانامهکان چار سهبر بکات. نهگهر تو داوای پلانی کار بکهنهوه سهبارمت به ژینگهه کومه لایمیتی دهر و نیی قوتابییهکه، نهوا دهبیت بهریو بهری بریار تاییهت دهر بکات، که تیایدا ناماژه بهوه بکات که چ پلانیکی کارکردن بجینه بواری جیبهجیکردنهوه بۆ باشترکردنی نهوه.

قوتابخانه دهبیت پرس و راویژ به نهوه بکات

تو و مک دایک یان باوک، هاوکات لهگهل قوتابییهکاندا، مافی خوته که گویت لیبگریت! له بهر نهوه و اباشتره که قوتابخانه تو بپانه ناو دهستهی کارکردن بۆ ژینگهه قوتابخانه. تو دهنوانیت لهریی کارکردن لهگهل دهستهی راویژی دایکان و باوکان دهستهی ههلبژیردراوی راویژی دایکان و باوکان (FAU) و دهستهی ههلبژیردراوی ژینگهه قوتابخانهوه، هاوبهشی بکهنهوه له پیدانی راویژ به قوتابخانه.

تو دهنوانیت چی بکهنهوه نهگهر پیت و ابوو کهوا ژینگهه قوتابخانهی قوتابییهکان باش نییه؟

تو مافی نهوهت ههیه که داوای پلانی کارکردن بکهنهوه

نهگهر پیت و ابوو که دهبیت قوتابییهکان بارودوخ قوتابخانهیان باشتر بگریت، نهوا پیویسته قوتابخانه گویت لی بگریت! نهگهر پیت و ابوو قوتابییهکان یان چهند قوتابییهکان تانهیان لیدهدریت، ههراسان دهرکرین یاخود رووبهرووی ههلسوکهوتی شکینهرا نه دهنهوه، نهوا دهنوانیت داوا له قوتابخانه بکهنهوه که کار بکات لهگهل حالتهکهدا. خو نهگهر مندالهکهه خوت تووشی حالتهکی لهو جورانه هات، نهوا دهنوانیت داوای پلانی کارکردن بکهنهوه بۆ باشترکردنی ژینگهه کومه لایمیتی دهر و نیی قوتابخانه. یاسا دهنانیت له کاتیکدا نهگهر بۆ نمونه کهسانیک رووبهرووی وشه و رهفتاری ناشرین بوونهوه، و قوتابییهکه یان خوت داوانان له قوتابخانه کرد بۆ نهوهی بکهنهوه کار و شتیک بکهنهوه، نهوا دهبیت قوتابخانهکه کار له سهبر داوا و بابهتهکان بکات. لهم باره حساب بۆ تیروانی قوتابییهکه دهرکریت بهرام بهری به ژینگهه قوتابخانه.

نایا پیویسته تو بزانیته که قوتابخانه دهبیت چی بکات بۆ نهوهی کهوا تو داوای پلانی کار بکهنهوه؟

نهخیر، قوتابخانه بهرپر سباره لهوهی که دهبیت چی بگریت، بهلام شتیکی رهوا به گهر تو بهتویت رای خوت به قوتابخانه بکهنهوه دهر بارههی نهوهی که دهبیت چ ههنگاویک بنین. توی دایک یان باوک بهر پرس نیت لهوهی که باشترین پینشیار مکان بۆ چار سهبر بکهنهوه بهلام تو دهنوانیت که داوای پلانی کارکردنی کار بکهنهوه له مهسهلهکهدا بکهنهوه. ههروهها تو دهنوانیت داوا له قوتابخانه بکهنهوه که نهو پلانی کارانه دهنانیت که پنیان و ایه گونجاون، و له قوتابخانهکه بهر سیت که چیان کردوه له بابهتهکهدا. نهگهر پینشیار باش ههبوو، نهوا بیگومان مافی خوته که داوا له قوتابخانه بکهنهوه که گوئ له پینشیار مکانت بگرن.

به چ شیوهیهک داوای پلانی کار دهکیت؟

تو دمتوانیت هم به شیوهی نووسراو و هم به شیوهی به دم پیوتن داوای پلانی کار بکیت، به لام باشتر وایه که به نووسراو داواکمت پیشکش بکیت. بهم جوړه دمتوانیت له داهاتوودا به لگمت همبیت که داوای چیت کردوه. دمتوانیت له ریگهی نیمایل، نامه یان به ریگهی دیکه داوانامهکمت بو پلانی کار بگمیهنیت. نهگمر دلنیش نهبوویت لهوهی که به چ شیوهیهک شتهکانت بنوسیت و بینیریت، نهوا دمتوانیت له ریگهی نهم سایی نینتتهی بهریو بهرایتهی پموره دوه چوارچیوهی داوانامهی لهو جوړه دابگریت www.udir.no/elevenes-skolemiljo دمتوانیت به تنها یان لهگمل کسانیی دیکه پمونه دیی به قوتابخانهکوه بکیت. بو نمونه دمتوانیت لهگمل مندالهمکمتا پیکهوه داوای پلانی کار که بکمن، یان چمند دایک و باوکیک پیکهوه داوای پلانی کار بکمن. نهگمر بایتهکه کومه لیک له قوتابیان بگریتهوه، نهوا دهستهی راویزی دایکان و باوکان، FAU دهستهی هلبیزر در اوی هاریکاری یان دهستهی هلبیزر در اوی ژینگهی قوتابخانهش دمتوانن داوا له قوتابخانه بکمن که پلانی کار بخاته بواری جیبهچیکردنوه.

چون داوانامهکمت لینی دهکو لدریتهوه و چار هسره دهگریت؟

هرکات پمونه دیی کرد به قوتابخانهوه و داوای پلانی کارت کرد، نهوا دهبیت به زووترین کات قوتابخانه تماشای داوانامهکمت بکمن و چار هسری بکمن. وه دهبیت قوتابخانهکه به پیی یاسای کارگیری داوانامهکه چار هسره بکات. له نیو نهوانه دهبیت قوتابخانه به وردی له بایتهکه بکو لیتتهوه و بواری بر مخسینیت بو نهوهی که به باشترین شیوه روشنایی بخریته هسره بایتهکه. له پاشاندا دهبیت قوتابخانه بریاریکی تاییهت دهر بکات سهبارت بهوهی که چ همنگاو یک دمنزیت له بایتهکهدا. نهگمر داوانامهکمت زانیاری کسسی تیدابوو، نهوا له بلاوونوهوه و به گشتیبیکردن دهبازیزیت. نهمش مانای وایه که قوتابخانهکه زانیاری لهسره بایتهکه تنها بهو کسانه رادهمگیهنیت که لینی ناگادارن و هاوکارن له چار هسره کردنی بایتهکهدا. قوتابخانه دمتوانیت داوای هاوکاری له خزمهتگوزاری پموره دهی دمر ونیی (PP-tjenesten) یان کسانیی دیکهی خاوهن شار مزایی و تاییهتمه ندییتی بکات له پیناو دانانی پلانی کاری باش.

بریاری تاییهت چییه؟

کاتیک قوتابخانه بریاریکی تاییهت دهر دهکات، نهوا هرک و مافی کسپک یان چند کسانییکی تیدا دیاری دهکات. جا نهو کاتهی که تو داوا دهکیت که شتیک دهر بارهی ژینگهی کومه لایتهی دمر ونیی بگریت، نهوا دهبیت قوتابخانه بریاریکی تاییهت دهر بکات. له بریاره تاییهتهکهدا دهبیت به روونی نامازه بو نهوه بگریت کهوا قوتابخانه به تمایه چ همنگاو یک بنیت بو چار هسره کردنی بایتهکه، و وه دهبیت و همنگاو مکان به لگهی پیویست بهینزیتتهوه. دهبیت بریاره تاییهتهکمش به نووسراو بیت، و پیویسته نیایدا هاتنیت که مافی داوای تیهه لچوونوهوت همیه لهگمل دیاری کردنی دوا مؤلت بو پیشکش شکر دنهکهی.

نهگمر له پلانهکانی کارکردن رازی نهبوویت دمتوانیت چی بکیت؟

تو وهک دایک یان باوک مافی داوای سکا لکردنت ههیه؟

لهم حالتهنهوا توی دایک یان باوک مافی سکا لکردنت ههیه نهگمر:

- له پلانهکانی کارکردن یان له ناوهروکی بریاره تاییهتهکه رازی نوبوویت.
- قوتابخانهکه پلانهکانی کاری جیبهچی نهکرد که له بریاری تاییهتهدا نامازهی پیکراوه.
- قوتابخانهکه بریاری تاییهتی دهر نهکرد بو دانانی پلانی کار، هر چنده که تو داواشت لیبیان کردوه.
- قوتابخانهکه له کاتیک ماقو لدا بریاری تاییهتی دهر نهکرد.
- قوتابخانهکه داوانامهکمتی به همند و هرنهگرت یان نیهمالی کرد.
- کاتی تماشاکردن و چار هسره کردنی بایتهکه زور دریزی خیاند.
- پرؤسهی چار هسره کردنی بایتهکه هلهی تیدابوو.

کهی بویت نییه داوای سکا لکردن له بریار بکیت؟

تو ناتوانیت سکا ل بکیت نهگمر له لایهنی پموره دهی پلان و بهرنامهی قوتابخانه، ناستی پیشهیی و شار مزایی، کوالیتیتی فیرکردن یان چوارچیوه پموره دهییهکانی قوتابخانهکه رازی نهبوویت.

چون داواى سكالآ پيشكش دهكهيٽ؟

داواكار بيهكى زور كهه ههه دهر بارهى شيوهى فورمهلهكر دنى سكالآكهٽ، بهلام هههديك شت ههه كه پيوسته تو ناگاداريان بيت. نهركى قوتابخانهيه كه رينماييت بكات، و گهر پيوستت بيت نهور يارمهتشت بدات بو فورمهلهكر دنى داواى سكالآكهٽ.

- وا باشتره كه سكالآكهٽ به نوسراو پيشكش بكهيٽ و خوت واژوو (نيمزاي) بكهيٽ.
- شتيكى باشه كه ناوى نهور برياره تاييهٽه بهريت كه له قوتابخانهوه بيت گهيشتوه.
- ههروهه ها گرنكه كه بهلگهكانت بهخيتيروو كه بوچى رازى نيت لهو پلانانهى كار كه قوتابخانه له برياره تاييهٽهكهده خستوو بهتروو.
- ههروهه ها شتيكى باشه گهر له سكالآكهٽدا نماژه بو نهوره بكهيٽ كه چ پلانتيكى كار به گونجاو دهر انيت بو نهوره بريارى ليديريت، و بوچى بيت وايه كه نهور پلانى كاره باشتره. نهرگر دلنيا نهوويت لهوهى كه به چ شيوميك سكالآكهٽ بكهيٽ، نهور دهنوانيت چوارچيوهى نامدهكر او لهم سايتهى نينتر نيتوهه دابهزينيت و پرى بكهيٽوه

www.udir.no/elevenes-skolemiljo

كهى دهنوانيت سكالآ بكهيٽ؟

نهرگر ويستت داواى سكالآ له ناوهروكى بريارهكه بگريٽ، نهور دهبيت تو له ماوهى سئ ههفتهدا له پاش وهرگرنتى بريارم تاييهٽهكه داواى سكالآكهٽ بگهينيت. نهرگر له ماويهكى ماقوول و گونجاو دا بريارهكهٽ پئ نهگهيشتبيت، نهور تو دهنوانيت بهرامبهه بهمهش سكالآ بكهيٽ و نهركى سهه شانى قوتابخانهكهيه كه سكالآكهٽ چارهسهه بكات.

سكالآكهٽ بو كى دهنيريت؟

دهبيت سكالآكهٽ بنيريت بو بهريوههري قوتابخانهكه. دهستهى پاريزگا خاوهنى دوا قسهيه له ههلسهنگاندنى سكالآكر دنندا. پيش نهوره سكالآكهٽ بچيته لاي دهستهى پاريزگا، پيوسته قوتابخانه بوچوونى خوى بلنت لهسهه سكالآكهٽ. نهرگر له حالهٽيكدا قوتابخانهكه ناوهروكى سكالآكهٽى توى قبول بوو نهور دوزهكه دادخريت. بهلام نهرگر قوتابخانهكه هيج گور انكار بيهكى نهكرد، نهور دوزهكه لهوى دادخريت. نير نهور قوتابخانهيه كه دوزهكه دهنيريت بو دهستهى پاريزگا. وهك وترا دهستهى پاريزگا خاوهنى دوا قسهيه له ههلسهنگاندنى سكالآكهٽدا و لهوى له سكالآكهٽ دهكولر نيتوهه و دوا بريارى ليدهدات. دهستهى پاريزگا دهسهلاتى نهوره ههيه كه بريار لهوه بدات كه نايامافى قوتابيهكه بهپئ بهشى 9a يى ياساى خويندن جييهجئ كراوه يان نا. نهرگر دهستهى پاريزگا بيى كهوا مافى قوتابيهكه پيشيلكر او، نهور دهنوانيت داوا له قوتابخانهكه بكات كه به زووترين كات پلانى كارى پيوست دابنيت.

دهستهى پاريزگا كنيه؟

دهستهى پاريزگا نوينهرايهٽى دهولمت دهكات له پاريزگادا و بهرپرسه له بهواداچوونى بريار، نامانج و هيلهكانى ناراستهى كار كردن كه پههلهمان و حكومت دهر يكر دوون. دهستهى پاريزگا نهركه كارگير بيهكان نهجام دهات و له لايمن گهليك و مزارتهوه نهركى تهماشاكردنى سكالآ و مافى پاراستنى پئ دراوه. دهستهى پاريزگا ههول دهات بو دابينكر دنى دلنيايى مافهكانى خهكى لهريى نهوره كه دهرگايهكه بو ههلسهنگاندنى سكالآكانى تاييهٽ به گهليك له بريارمكاني شاروانى، له نيوانياندا نهور بابنهانهى تاييهٽن به زينگهى قوتابيهان له بوارى كومهلايهٽى دهر ونيهوه.

به چ شيوهيهك دهبيت قوتابخانه راويژ به نيوه بكات؟

دهستهى راويژ داىك و باوكان و FAU

دەبىت دەستەى راويز داىك و باوكان و FAU كار بو هينانهكايهى هاريكاربيهكى باش لەنئوان مأل و قوتابخانهدا و فرامهكردى گهشهكر دنيكى پوز متيقانه لهلاى قوتاببيان.

دەستەى هەلبژيراوى ژينگەى قوتابخانه

دەستەى هەلبژيراوى ژينگەى قوتابخانه چييه؟

ئەركى سەرجهم قوتابخانه بنهركتى و نامادهبييهكانه بو ئەوهى دەستەى هەلبژيراوى ژينگەى قوتابخانهى هەبىت. هەلبژيراوى ژينگەى قوتابخانه كار بو ئەوه دهكات كه قوتاببييهكان، داىك و باوكهكان، قوتابخانه و كارمهندهكان بهشدارى بكهن له ژينگەى قوتابخانهدا. هەلبژيراوى ژينگەى قوتابخانه ئورگانىكى راويزكاربيه بو قوتابخانهكه. ئەم ئورگانه ناتوانىت بريارى مولزيم دهر بكات. قوتاببيان و داىك و باوكان دەبىت زورينه بن له دەستەكهدا.

بوچى گرنگه بهشدارى له دەستەى هەلبژيراوى ژينگەى قوتابخانهدا بكهيت؟ به چ شيويهيك تو دەتوانىت رولت هەبىت له باشتركردى ژيانى رورانهى قوتابخانهدا؟

توى داىك يان باوك دەتوانىت رولتى گرنگ و جياوازت هەبىت!

دەبىت دەستەى هەلبژيراوى ژينگەى قوتابخانه دابىنكەرى زيادكردى كاريگەرى قوتاببيان و داىك و باوكان بىت لەسەر ژيانى رورانهى قوتابخانهدا. وەك نوينەر له دەستەى هەلبژيراوى ژينگەى قوتابخانه ئەوا هەلت بو دهرخسيت بو ئەوهى كاريگەرىت هەبىت له سەر رورانهى كورمەكت يان كچهكت له قوتابخانه.

ئەركهكانى دەستەيهكى هەلبژيراوى ژينگەى قوتابخانه چين؟

ئەگەر تو له دەستەى هەلبژيراوى ژينگەى قوتابخانهدا بىت، ئەوا بەرپرسيارنىتي بهئاگابون له ژينگەى جهستەيى و كۆمهلايهتەيى دهر و نىي قوتابخانه دەبىت. وا باشه دەسته هەلبژيراوهكه پيشنيار دهر بارهى پلانى كار بخهنهروو، ئەمه ئەگەر پنيان وابوو كه دۇخى قوتابخانهكه وا باشه كه چاكتر بكرىت.

نمونه له كار و ئەركهكانى دەستەكه:

- بەواداچوون بكات بو ئەوهى كه قوتابخانه پلانى نووسراوى هەبىت بو ژينگەى كۆمهلايهتەيى دهر و نىي.
- ههروهها بهئاگا بىت له جيبهجيكردى پلانهكان.
- پيدانى راويز لهوهى كه كام رهفتارانه جنى قبوولكردى نين، و كام رهفتارانه دەبىت سزاي لهسەر بدرىت.

ههروهها دەستەى هەلبژيراوى ژينگەى قوتابخانه دەتوانىت پيشنيار بو پلانى كارى ناسودهگى بو قوتاببيان بكات، دەستپيشخەرى بكات له بەواداچوونى دهر ئەنجامەكانى راپرسىي قوتاببيان و راپرسىي داىك و باوكان، و ئەگەر بىنى قوتابخانهكه پيشنلى ياساى خوئندن و رينماييهكان دهكات، ئەوا داواى پلانى كار بكات. بو نمونه دەشيت دەستەكه پىي و ابىت كه قوتابخانهكه روتينى خراپى هەبىت له كاركردى بو ژينگەى قوتابخانه، يان دەبىت پلانى كار دابننن لهبەر ئەوهى كۆمهله قوتاببيهك رووبهرووى وشه و رهفتارى ناشرين و شكينهراوه بوونهتەوه.

پيكهاتهى دەستەى هەلبژيراوى ژينگەى قوتابخانه

دەبىت دەستەى هەلبژيراوى ژينگەى قوتابخانه له قوتابخانهى بنهركتەييهكان پيكهاتبىت له نوينەرى قوتاببييهكان، دەستەى راويزى داىك و باوكان، كارمەندانى قوتابخانه، بەرپوهەرانى قوتابخانه و شاروانى. دەبىت قوتاببييهكان و داىك و باوكهكان زورينه بن.

دەبىت دەستەى هەلبژيراوى ژينگەى قوتابخانه له قوتابخانه نامادهبييهكان پيكهاتبىت له نوينەرى قوتاببييهكان، كارمەندانى قوتابخانه، بەرپوهەرانى قوتابخانه و شاروانى پاريزگا. دەبىت قوتاببييهكان زورينه بن.

رینمایی بۆ دهستهی ههلبژیراوی ژینگه‌ی قوتابخانه

ئیمه نووسراویکی رینماییمان بۆ ئه‌ندامه‌کانی دهستهی ههلبژیراوی ژینگه‌ی قوتابخانه
ئاماده‌کردوه، که ده‌توانیت لهم مألپهره ئینتهرنیتیهدا دایه‌زینیت

www.udir.no/skolemiljoutvalg

سه‌رچاوه‌کان

ئه‌گه‌ر ئه‌ته‌ویت بزانیته که کام له یاسا و ریساکان تاییه‌تن به ژینگه‌ی کۆمه‌لایه‌تی ده‌رونییه‌وه، ئه‌وا ئه‌مانه‌ی
خوار هوه چه‌ند زانیارییه‌کی به‌که‌لکن بۆت. یاساکان لهم سایتهدا ده‌یاندۆزیته‌وه www.lovdataba.no

- له به‌شی 9a له یاسای فیرکردن رینمایی کارپیکراوی تاییه‌ت به ژینگه‌ی قوتابخانه‌ی قوتابییه‌وه ده‌بینیته‌وه.

- له به‌شی 11 له یاسای فیرکردن رینمایی کارپیکراوی تاییه‌ت به به‌کار به‌رانی ناو قوتابخانه ده‌بینیته‌وه.

- له یاسای کارگیریدا ئه‌و رینماییه‌یه‌ ده‌بینیته‌وه که باس له‌وه ده‌که‌ن که ده‌بیت چون قوتابخانه مامه‌له له‌گه‌ل
قه‌زیه‌که‌ته‌دا بکات.

هه‌روه‌ها ده‌توانیت سه‌ردانی مألپه‌ری www.udir.no/elevenes-skolemiljo بکه‌یت. له‌ویدا فورمی
نووسین و زۆر زانیاری دیکه‌ی به‌سوود ده‌باره‌ی کار و مامه‌له‌ی قوتابخانه له‌گه‌ل ژینگه‌ی قوتابخانه‌دا
ده‌بینیته‌وه.

زانیاری سه‌بارته به په‌یومندیگرتن به شار هوانیی پاریزگاوه له پاریزگاکه‌ته‌دا لهم سایتهدا ده‌یۆزیته‌وه
www.fylkesmannen.no

هه‌روه‌ها ده‌توانیت په‌یومندی به دهسته‌ی ههلبژیراوی دایک و باوکان بۆ قوتابخانه‌ی به‌ره‌نییه‌وه بکه‌یت له‌ری
ئهم مألپه‌ره‌وه www.fug.no

Schweigaards gate 15 B
Postboks 9359 Grønland
0135 OSLO
Telefon 23 30 12 00
www.utdanningsdirektoratet.no

Utgitt desember 2011 www.sisteskrink.no Illustrasjoner: Jill Moursund

